

Urejen zapis iz klepetalnice Zoom, 1. dan LPoIO 2021, 19. 10. 2021

Uvod in pozdravna nagovora Prof. dr. Simona Kustec, ministrica, MIZŠ Dr. Nataša Potočnik, ACS	
Helena Furlan, LU Ajdovščina	Tanja, hvala vam vsem na ACS za znanja na tem področju!
Nadja Svetlin Kastelic, SURS	Ga. Potočnik je omenila trend upadanja izobraževanja odraslih - s katerimi raziskavami to utemeljujete.
Darijan Novak, ACS	Udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju: https://arhiv.acs.si/Info-mozaik/2021/98.pdf

Kako (pre)živeti na planetu, ki ne raste Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, Univerza v Ljubljani	
LPoIO	Na to tematiko je bil pred dnevi izpeljan tudi 25. Andragoški kolokvij in 3. forum EPUO: Zelena preobrazba družbe: https://epuo.acs.si/dejavnosti/forumi/zelena-preobrazba-druzbe/
Natalija Žalec, ACS	Pred leti smo v okviru EU projekta pripravili učno gradivo z naslovom Spoznaj svoj življenjski slog; gradivo je še na voljo na spletni strani www.knowyourlifestyle.eu . Gradivo je tudi v slovenščini. Teme so: viri in pametna tehnologija/telefoni, obnovljivi viri, voda in tekstil, človekova energija (kako lahko prispevamo k zmanjšanju porabe in lastnih potreb). Vse lahko vključite v programe, ki jih izvajate.
Ema Perme, MIZŠ	Hvala, Natalija, tole je pa res prav za ta trenutek.
Dušana Findeisen, SUTŽO	Kar trdi profesorica Kajfež o povezanosti problemov tega sveta, žal drži. Že desetletja se trudimo, da povemo, da je vsak problem kompleksen in ga ni moč reševati le z delom enega ministrstva ali z znanjem ene vede ... Mislim, da to velja za večino družbenih vprašanj, kajti sicer pač ne bila družbena.
Darijan Novak, ACS	https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_statistics
Ema Perme, MIZŠ	Za zmanjševanje rabe vode v predelavi mesa v tujini že imajo uveljavljene poti, odstirajo tudi stereotipe. Hrana prihodnosti, za nekatere že danes, stara ljudstva in nekatere avtohtone skupnosti pa jo imajo že tisočletja. Ogled oddaje res naredi premik: https://www.rtvslo.si/tv/novosti/zuzelke-na-krozniku/596471
Nevenka Bogataj, ACS	Celoviti problemi, ki jih ni moč reševati ločeno in terjajo povezave sektorjev, kličejo tudi k širini znanja, npr. povezavi družboslovja z naravoslovjem. Priložnosti pa tudi primerov in obstoječih praks imamo izobraževalci odraslih zato veliko. Več na znamenjatrajnosti.si
Dušana Findeisen, SUTŽO	Podnebne spremembe vplivajo tudi na pripravljenost starejših za izobraževanje za življenje ...

Natalija Žalec, ACS	Preskusite svoje znanje o poznavanju problemov trajnostnega razvoja na kviz.bluecam.si; verjetno boste presenečeni.
Ida Srebotnik, ADS	Spremembe so možne samo v naših glavah. To je pa najtežje pri vsem, ne samo pri tokratni tematiki ...
Dušana Findeisen, SUTŽO	Če zdaj postavimo prava vprašanja, ki vodijo k pravim odgovorom, kot trdi Slavoj Žižek, katera vprašanja bi to bila? Dobro verjetno lahko odgovorimo le na manjše število teh, ali pa to ni mogoče glede na kompleksnost vprašanj ...
Tanja Vilič Klenovšek, ACS	Potrebno je znanje, pa tudi sprememba vrednot, lastnega ravnanja, še posebej izobraževalcev, ki naj bi vplivali in delovali tudi z zgledom. Ja, spremembe v naših glavah so nujne!
Nevenka Bogataj, ACS	Kompleksnost ne pomeni brezupa. "Je mogoče, če se hoče." Primer: dogovor iz Montreala je skoraj rešil problem ozona.
Natalija Žalec, ACS	Tudi vsaka organizacija lahko prispeva; npr. nakup ekoloških čistil, ukinitvev plastičnih lončkov ipd. Majhne stvari.
Marko Šiška, MIZŠ	S kakšnimi sredstvi se lahko vpliva na največje igralce oz. onesnaževalce planeta? Ali lahko Evropa vsaj na tem področju stopi v ospredje ter se morda poveže z državami (kontinenti) s katerimi se npr. Kitajska, Rusija, ZDA? 2. povezujejo na podlagi interesov in ne na podlagi okoljskih interesov?
Natalija Žalec, ACS	Kapital je vso produkcijo prenesel v območja s poceni človeškim delom. Covid kriza je pokazala, kako nas dogodki presenečenja lahko udarijo nazaj – verige so prekinjene, izguba delovnih mest ipd.
Dušana Findeisen, SUTŽO	V združenju EAPN za Slovenijo si prizadevamo za brezplačni javni promet za vse, ne le za nekatere skupine ... v pomoč podnebjju ... Sklad v pomoč ... Se morda da nadomestiti s fiskalnimi ukrepi? Hvala za misel o povezanosti pravičnosti in znanja. V to povezavo verjamemo ...
Ema Perme, MIZŠ	Hvala dr. Kajfež za nazorno predstavitev. In za stavek, da planet ne raste.
Sanda Božeglav, LU Sežana	Fantastično kritično predavanje. Premalo vemo in se zavedamo tega. Znanje in poštenje ... hja, upam, da jih še zmoremo krepiti. Hvala za to.
Alja Gladek, ACS	Kaj menite o priporočilu v strokovnem prispevku iz leta 2021 (v neki reviji, ki izhaja v ZDA), da lahko vsak največ naredi za naš planet, tako da ima enega otroka manj?*
Dušana Findeisen, SUTŽO	Projekti naj vodijo v stalne izobraževalne programe ... izobraževanja odraslih ... Hvala za poudarek na znanju za dejavno državljanstvo.
Natalija Žalec, ACS	Tudi v predmet fizike bi lahko vključili okolje – pismenost razumevanje osnovnih enot: npr. W, kJ ipd. Kaj pomeni 1kJ? Imamo predstavbo?
Tadej Košmrlj, FF	Kaj naj bo primarni cilji okoljskih programov izobraževanja odraslih? Zmanjševanje vpliva posameznika/njegovega življenjskega stila (osebnega "ogljčnega odtisa") ali spremembe na družbeni/politični ravni, razumevanje političnih okoljskih ukrepov ipd. (v smeri dejavnega državljanstva)?

* Odgovor na vprašanje/pobudo je mogoče slišati na posnetku.

Brigita Kruder	... pred 20 leti smo imeli financirane programe za aktivno državljanstvo ... danes jih nimamo več ... čeprav na to opozarjamo pri vsakem sprejemu LPIO na Strokovnem svetu, tudi letos.
Alenka Ražman, MIZŠ	Točno tako, dobro povedano. Ljudje so apatični in se ne aktivirajo. Najlažje je reči, da ni pomoči, da tako pač je, namesto, da se aktivirajo in se zavedajo svojih pravic in po drugi strani obveznosti, ki so hkrati dolžnosti.
Ida Srebotnik, ADS	O aktivnem državljanstvu morajo govoriti ljudje, ki ga ne razumejo samo politično. Najprej je potrebno o vsem že med študijem ozaveščati in izobraževati učitelje.
Olga Drofenik, DVIG	Kako je aktivno državljanstvo vključeno v Nacionalni program IO?
Natalija Žalec, ACS	Gre za to, da morajo biti ljudje vključeni; ne, da se problemi postavljajo prednje, ampak se jih vpraša – Kaj je problem? To pomeni spodbujati metakognitivne procese, pomeni spodbujati in nagovarjati čustveno inteligenco.
Marko Šiška, MIZŠ	Odlična ideja predavateljice. Nekakšna Okoljska akademija za odločevalce? Kot je npr. Upravna akademija.
Dušana Findeisen, SUTŽO	Se strinjam, zelo.
Darijan Novak, ACS	Morda bi jih morali usposabljeni, preden so izvoljeni ... kasneje, kot kaže, jim ni mar ... morda bi ji celo izbirali glede na njihovo znanje?
Marko Šiška, MIZŠ	Darijan, se strinjam. Po toči zvoniti je velikokrat prepozno. Taka okoljska akademija bi bila lahko namenjena vsem javnim uslužbencem in dostopna tudi lokalnemu okolju.
Vesna Stradar, Ministrstvo za kmetijstvo	Zelo lepo predstavljeno ogromno koristnih informacij pa vendar živimo v svetu, kjer vladajo individualizem, potrošništvo, materializem. Vse, kar škodi okolju in podnebjju. Verjetno je potrebno najprej naučiti mlade povezovanja, složnosti, solidarnosti, da bomo lahko reševali podnebje skupaj. Imam pa pomislek, in sicer da ne bodo ob ukrepih, ki se predvidevajo na udaru le najranljivejši, ampak tisti, ki zaslužijo ravno toliko, da imajo za sproti, pa niso in ne bodo upravičeni do pomoči. Ti bodo postali revni.

Narava – izziv izobraževanju odraslih: kako se nanj odzivamo?	
Dr. Nevenka Bogataj, ACS	
Darijan Novak, ACS	Naša Nevenka Bogataj je z nami, tako da morda lahko že odgovarja na vaša vprašanja in pripombe.
Dušana Findeisen, SUTŽO	Presenetljiv podatek, Nevenka, da je izkustveno znanje naredilo, da je bil odziv vasi 10-krat boljši od institucionalnega. Odziv je preživetvene narave. Morda pa bi bilo povezovanje izkustvenega in disciplinarnega znanja še boljše.
Nevenka Bogataj, ACS	Da, vsekakor. ena od možnosti. Morda tudi premik avtoritete – kdo naj koga uči ter česa v odločanju manjka oz. smo doslej jemali premalo resno.
LPoIO	Vprašanje na mentimetru: Ali se vaša institucija odziva na spremembe narave? https://www.menti.com/r6tr1repw5 Glasovanje že poteka.
Branka Urbanija, In dekor	Odlična predstavitev, tako gospe Lučke kot gospe Nevenke. Pada na plodna tla.
Brigita Kruder, LU Slovenska Bistrica	Na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica imamo že nekaj let projekt "Ljudska gre na zeleno" katerega osnovni cilj je zmanjšanje ogljičnega odtisa z vsem, kar počnemo. Po tem nas poznajo tako v lokalnem okolju kakor tudi širše.
Natalija Žalec, ACS	Načela trajnostne porabe – R Rules:

	r-rules: Rethink – premisli o (u)porabi; Refuse – zavrni nepotrebno; Reduce – omeji porabo; Re-use – ponovno uporabi; Repair – popravi in vzdržuj; Recycle – recikliraj (na koncu, ko nič drugega ne preostane).
Jože Prah	Odlične predstavitve, ki so lahko izziv za odločitve in ravno sedaj je čas. Ali znamo nagovoriti odločevalce? Sedaj bodo volitve v SLO. Ali pa na primer, ko nam Bruselj določa mimo gozdarske stroke, koliko bomo lahko sekali v SLO? Teorije, projekte, znanje imamo. Manjkajo konkretne akcije in spremembe. Kot je povedal dr. Mlinšek, je samo ena resnica, da se v Naravi in Godu vedno vse spreminja.

Refleksija izobraževanja odraslih na daljavo med pandemijo	
Dr. Tanja Možina, ACS	
LPoIO	Tanja je seveda sedaj z nami, tako da lahko prispevek sproti komentirate in zastavitev kako vprašanje, bo odgovorila v klepetalnici.
	Če je raziskava PIAAC (2016) pokazala velik vpliv neformalnega učenja na (boljše) kompetence (bralna, matematična in IKT pismenost) odraslih v Sloveniji, potem je ta upad manj izpeljanih neformalnih programov v času pandemije razloga za skrb v bližnji prihodnosti.
Dušana Findeisen, SUTŽO	Ranljive skupine so postale še bolj ranljive – njihovi resursi so bili še bolj prizadeti. Starejši se komaj zdaj vračajo v izobraževanje ... spremenjeni.
Tanja Vilič Klenovšek, ACS	Sporočila udeležencev: navedene težave so nam sporočilo, kako je treba udeležence še dodatno podpreti med izobraževanjem na daljavo. Zagotovo tudi z dodatno svetovalno podporo!
LPoIO	Če je raziskava PIAAC (2016) pokazala velik vpliv neformalnega učenja na (boljše) kompetence (bralna, matematična in IKT pismenost) odraslih v Sloveniji, potem je ta upad manj izpeljanih neformalnih programov v času pandemije razloga za skrb v bližnji prihodnosti.
PCO – Sergeja	Res je – mi smo vse prestavili. Preveč težav je bilo pri udeležencih in se mi zdi da je bilo zadovoljstvo zaradi tega da smo prestavili zelo veliko.
Nevenka Bogataj, ACS	Da, ranljivost je povezana ne le s starostjo, ampak tudi z umeščenostjo v skupnost(i). Tu so možne sinergije s predlogi prejšnjih predstavitev.
Ida Srebotnik, ADS	MIZŠ je pri izobraževanju na daljavo "pogrnilo" in odpovedalo na celi črti!
Tanja Vilič Klenovšek, ACS	Zanimiva sporočila udeležencev: kažejo na to, da moramo okrepiti svetovalno podporo med izobraževanjem. Moramo priti do njih z informacijo, kaj jim s svetovanjem lahko ponudimo! Kako učiti se učiti, učiti se samostojno, pomagati najti učno pomoč za konkreten predmet, vsebino ...
Alja Gladek, ACS	Učenje učenja se je pokazalo kot res ključna kompetenca, ki podpira vse druge. Kako jo krepiti na vseh ravneh izobraževanja – izziv za prihodnost.
Ida Srebotnik, ADS	Nasprotno, izkazana je bila individualna odgovornost, družbena pa manj ...
Esterja Možina, ACS	Izobraževanje je feminiziran poklic, v obdobju izobraževanja na daljavo smo bile ženske v položaju, ko je bilo treba opraviti svoje delo, v veliko primerih pa tudi podpirati otroke pri učenju na daljavo in še kaj. Je kak podatek o tem, kako je to vplivalo posebej na participacijo žensk v izobraževanju v času pandemije?
Dušana Findeisen, SUTŽO	Za SUTŽO je pomembno, da je nastala Spletna univerza za tretje življenjsko obdobje, ki je pritegnila nove ciljne podskupine (zamejci, izseljenci po svetu idr.)

Emma Perme, MIZŠ	Dušana, čestitke za spletno univerzo, ta čas služi tudi povezovanju in učenju čez meje, v resničnih in simbolnih oblikah.
Tanja Vilič Klenovšek	V svetovanju v ISIO pa smo ponudili svetovanje na daljavo, preko različnih orodij, ranljivim so bolj blizu in obvladljiva tista preko mobilnih telefonov. Fleksibilnost svetovalcev je bila velika!
Ida Srebotnik, ADS	Aktivnosti udeležencev, praktične vaje, sodelovanje udeležencev itd. na daljavo zahteva veliko znanja o metodah in IKT orodjih, ki to omogočajo, veliko učiteljev pa tega ne obvlada, ne zna ... niti se niso imeli časa na to pravočasno pripraviti. To bo tudi naloga izobraževalcev v prihodnje...
Emma Perme, MIZŠ	Bravo vsem v praksi izobraževanja odraslih. Ste steber naše realnosti. V krizah se izkaže profesionalnost, pripadnost stoki in poslanstvu, tudi srčnost, ki daje žar in moč.
Olga Drofenik, Društvo DVIIG	Manjši obseg v NFI – neprimerna tehnologija (ali je sploh ni) in neznanje uporabe pri izobraževalcih in udeležencih.
Andreja Dobrovoljc, ACS	Teoretična izhodišča in dejstva o svetovanju na daljavo – po internetnih orodjih ter priporočila za izvajanje tovrstnega svetovanja smo na ACS zajeli tudi v strokovnem gradivu Svetovanje po internetnih orodjih – https://www.acs.si/digitalna-bralnica/svetovanje-po-internetnih-orodjih/
Natalija Žalec, ACS	Na vključenost v izobraževanje skupin, ki so bolj ranljive, je zagotovo vplivalo tudi omejeno delovanje institucij, ki sicer napotujejo odrasle v izobraževanje.
Tanja Vilič Klenovšek, ACS	V svetovanju v IO je osebno svetovanje primarni pristop, IKT orodja pa naj bodo v podporo obojemu, osebnemu svetovanju in svetovanju na daljavo.
Ida Srebotnik, ADS	Pohvala za raziskavo, ki jo na nacionalni ravni pogrešam ...
Nataša Potočnik, ACS	Tanja, čestitam in se zahvaljujem za odlično izvedeno raziskavo, ki bo pomembna osnova za nadaljnje načrtovanje našega dela.

Izobraževanje odraslih na srednjih šolah – stanje in priložnosti za razvoj Mag. Jasna Kržin Stepišnik, Društvo organizacij za izobraževanje odraslih na srednjih šolah (DOIO)	
LPOIO	Gospa Jasna Kržin Stepišnik je z nami, tako da vabljeni h komentiranju prispevka, bo pa še nekaj časa za razpravo obeh prispevkov pred odmorom.
Emma Perme, MIZŠ	Draga Jasna, hvala za sistematičen prikaz stanja izobraževanja odraslih na srednjih šolah. Strokovno delo te vrste kaže potrebe, izzive in možne rešitve, kar je dragocen prispevek k izboljševanju sistemskega pristopa.
Tanja Vilič Klenovšek, ACS	Hvala za zbrane in predstavljene podatke, saj smo tako dobili aktualen vpogled v IO na SRŠ, ki je pomembne del sistema IO!

Nadja Svetlin Kastelic, SURS	Jaz bi vprašala, kaj se tretira za večje sofinanciranje za boljše izobraževanje odraslih v srednjih šolah – da se finančno nagradi predavatelje, udeležence ali se morda več sredstev nameni za opremo izobraževanja (npr. računalniki).
Ida Srebotnik	MIC ni enako kot organizacijska enota za IO na SŠ, enote so bile ukinjene, ostali sta le še dve na SŠ, Zakon o IO je potrebno ponovno premisliti in spremeniti, da bo enakovredno obravnaval tako formalno kot neformalno izobraževanje...
Natalija Žalec, ACS	Urediti bi bilo potrebno prehod iz OŠO v SŠ, pa iz neformalnega v formalno izobraževanje; potrebna je pozitivna diskriminacija, ki vključuje različne ukrepe – začenši s finančno podporo pri plačevanju šolnin...
Ida Srebotnik, ADS	Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju ne ureja, kot je bilo obljubljeno, področja IO na SŠ. Še enkrat poudarjam: Zakon o IO je potrebno ponovno odpreti in spremeniti!!!
Olga Drofenik, Društvo Dvig	Videti je, da smo danes sedeli na ušesih, ko smo govorili o sodelovanju, povezovanju. To ne velja le za posamezne resorje in različna področja, ampak tudi na našem področju IO
Ida Srebotnik, ADS	Strinjam se s Počkarjevo, potrebna je večja kritičnost, ne samo gladenje in hvale, ki so leporečne in nikamor ne vodijo.
Tanja Vilič Klenovšek	Tu so odprta vprašanja o delitvi nalog na tem področju med ACS in CPI in urejanja v ZIO-1 in v Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju ... dialog se je pred leti ustavil in se strinjam mora se nadaljevati ...
Jasna Kržin Stepišnik, BIC Ljubljana	Odgovarjam na vprašanje o sofinanciranju IO v SŠS. Sofinanciranje si na SŠ želimo za organizacijsko in svetovalno delo z odraslimi udeleženci, ki je obsežno in zahtevno.

Predstavitev Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih (ReNPIO) 2021–2030 Mag. Katja Dovžak in Ema Perme, MIZŠ	
Jasmina Mirčeva, ACS	Je pa tudi res, da je Slovenija na drugem mestu po izboljšanju besedilnih spretnosti med 19 državami.
Ema Perme, MIZŠ	To je pohvalno, saj nam daje upanje na izboljševanje, čeprav s celoto pogleda še vedno ne moremo biti zadovoljni. Čaka nas še veliko trdega dela na vseh ravneh.
Kristina Navotnik, MOCIS	Te podatke bi bil dobro predstaviti delodajalcem oz. gospodarski zbornici in jih vprašati, ali je njim pomembna izobrazba zaposlenih. Ob zaposlitvi ne rabijo predložiti niti spričevala o izobrazbi. Oseba z nedokončano OŠ je zaposlena pod evidenco s končano triletno šolo. To je realnost.
Ema Perme	Podatke smo predstavili večkrat predstavnikom delodajalcev, bili so tudi na posvetih, ki smo jih organizirali, enega posebej z deležniki, sicer pa smo izsledke raziskave PIAAC predstavi tudi v Državnem svetu.

Tanja Čelebič, UMAR	Posredujem link na publikacijo Evropski steber socialnih pravic, Slovenija 2000–2020, ki jo je prijazno omenila gospa Katja Dovžak: https://www.umar.gov.si/publikacije/evropski-steber-socialnih-pravic/
Ida Srebotnik, ADS	Na te stebre v nekaterih društvih andragogi že leta opozarjamo. Ali nas morajo res na to spomniti drugi?
LPOIO	23. Andragoški kolokvij 2019: https://www.youtube.com/playlist?list=PLdqpipF6R3trIdNlb_reSm-l14fM51z-9 Dogodki za pripravo ReNPIO: https://web.acs.si/renpio2021-2030/ Letni posvet 2019: https://web.acs.si/lp2019/video/
Milena Bon	NUK izvaja tečaje: Finančno izobraževanje v splošnih knjižnicah. Namen: izobraziti knjižničarje, ki bodo izobraževali končne uporabnike (55+, pa tudi ostale) na področju finance in poučevanja odraslih. Spletni tečaji obsegajo 11 modulov finančne pismenosti in 6 modulov za poučevanje odraslih in ocenjevalni test – preverjanje znanja. Vsebine so nastale v okviru projekta Erasmus+ v partnerstvu s še 3 državami V Evrope. www.finlit.eu
Nataša Potočnik	Spoštovani ga. Dovžak in ga. Perme, zahvaljujem se vama za predstavitev in močne poudarke. Izziv bo uresničiti zastavljeno in nadejam se sodelovanja z vami in čim širšim krogom deležnikov v ta namen. Prav posebej pozdravljam izpostavljeni pomen raziskovanja, ki mora biti osnova za načrtovanje učinkovitih ukrepov.

2. dan LPoIO 2021, 20. 10. 2021

Usmeritve za delo v letu 2022 Mag. Nataša Kranjc, MIZŠ Mojca Pršina, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)	
Ana Peklenik, ACS	Zvonkin prispevek o dogodkih v okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU: https://enovicke.acs.si/izobrazevanje-odraslih-na-dogodkih-slovenskega-predsedovanja/
Branka Urbanija, In-dekor	Izobraževanje odraslih je res zapostavljeno v našem prostoru. Vzrok temu je tudi skromno financiranje. Kakšni so načrti v prihodnje glede tega?
Ema Perme, MIZŠ	Hvala za prispevek, poudarili ste povezovanje in sodelovanje politik. Včeraj smo predstavljali ReNPIO 2021–2030. Pomembna je izmenjava na tovrstnih dogodkih, žal nam ni uspelo vsebin povezati bolj na obeh konferencah izobraževanja, za Izobraževanje odraslih in konference MDDSZ.
Ema Perme, MIZŠ	Mogoče sem nerodno zapisala, obe konferenci v času slovenskega predsedovanja, ne današnji Letni posvet, torej Adult Learning and Education - Resilient Responce to Future Challenges (https://conference-ale.eu/) in konferenco, ki jo je organiziral MDDSZ bi bilo dobro, da sta vsebinsko bolj povezani, saj sta bili obe usmerjeni predvsem v izobraževanje odraslih. Tudi to bi okrepilo sodelovanje politik. Žal nam ta raven ni uspela. Naj bo to lekcija za prihodnje čase. Zvonka pa je na srečo le sodelovala z enim koščkom – hvala.

Razprava predstavnikov javnih zavodov, asociacij in drugih deležnikov	
Ida Srebotnik, ADS	Nismo oddaljeni v ADS, narobe razumljeno. Morda se razlikujemo od ostalih asociacij po tem, da na IO gledamo celostno!!!!
Ida Srebotnik, ADS	Z odraslimi s posebnimi potrebami se v ADS ukvarjamo že nekaj let. V novembru vas bomo povabili na predstavitev posebne monografije, ki smo jo pripravili z desetimi avtoricami: Izzivi inkluzije odraslih s posebnimi potrebami v IO. Recenzenti pravijo, da je edinstveno delo na tem področju
Marjeta Čič, Planinstvo za invalide/OPP	Tole je pa zanimivo Izzivi inkluzije odraslih s posebnimi potrebami v IO. Se bomo z veseljem odzvali.
Ida Srebotnik, ADS	Hvala vsem, vesela sem odzivov na napoved naše monografije. Vložili smo ogromno dela in mislim, da bo dobra in da jo potrebujemo. Z odraslimi s posebnimi potrebami se premalo ukvarjamo, Pogrešam tudi več besed današnjih govornikov, kaj je z integracijo migrantov in beguncev ...
Nives Počkar, ŠC Ljubljana	Bravo Ida, to nujno potrebujemo.
Erika Brenk, ACS	Portal Kam po znanje https://kampoznanje.si
Dare Stojan, Avitel	Nastopi vseh treh dam (MDDSZ, MIZŠ, ACS) so bili res zelo simpatični. Žal pa premalo konkretni.
Ida Srebotnik, ADS	Se strinjam, zelo sem razočarana ...
Dare Stojan, Avitel	Razmere na trgu dela z razpoložljivimi kompetencami v RS nikakor ni zadovoljivo in ne koristimo dovolj sodobnih prijemov pri izobraževanju na daljavo s pomočjo novih tehnologij. Delamo povsem neracionalno.

Tanja Vilič Klenovšek, ACS	Odgovor g. Stojanu: Ko pridejo izobraževalci in svetovalci do podjetij, pa ni vedno pozitiven odziv, da se izobraževanje omogoči njihovim zaposlenim in ponujamo tudi izobr. na daljavo. Ozaveščanje delodajalcev o pomenu VŽU je še vedno izziv! Ne samo s strani izobraževalcev, temveč s strani vseh deležnikov!
Olga Drofenik, Društvo DVIG	Zavod je zagrešil strokovno napako, ki je ni mogoče upravičiti niti spregledati. pri evalvaciji formalnega izobraževanje je izpustil osnovno šolo za odrasle. Oš izobraževanje je ustavna pravica. Kritika velja tudi za MIZŠ, ki je evalvacijo naročila. Močno upam, da ste vsaj v internem okolju o tej napaki govorili, da se v bodoče ne bo več ponovila.
Barbara Leder, ŠRIPS	Izkušnje glede uporabe digitalnih tehnologij pri usposabljanjih – večina udeležencev je usposabljanja na daljavo zelo dobro sprejela, tudi izobraževalci so naredili kakovostni premik naprej (hibridne oblike usposabljanj, interaktivno delo ...).
Bojan Hajdinjak, ZLUS	Zakon o izobraževanju odraslih, pripravljene nove smernice za izvajanje svetovalne dejavnosti, Pravilnik o standardih in normativih za izvajanje javne službe, to je le nekaj dosežkov dela zadnjih let. To je potrebno pohvaliti!) Seveda pa se tukaj ne moremo ustaviti, potrebno je javno mrežo "ojačati" še s programsko ponudbo. Fokus v tem trenutku pa mora biti kvalitetna priprava nove kohezijske politike.
Nevenka Bogataj, ACS	Soglašam, da okvir potrebuje vsebino - običajno je zaporedje sicer obratno (da vsebina in prakse spodbudijo nove okvire). Ponavljam, da okoljske vsebine manjkajo in terjajo veliko najprej našega učenja (in znanja), da bi drugače razmišljali in delali. Ne gre le za zelen nakit in greenwashing, kot je bilo omenjeno s strani MIZŠ.
Olga Drofenik, Društvo DVIG	V času priprave ZIO LU niso podpirale predloga, da se v JS vključijo tudi javno veljavni programi, žal.
Bojan Hajdinjak, ZLUS	Olga, to pa žal ni res. Sem sam sodeloval v vseh delovnih skupinah in vem, kaj smo zagovarjali.
Ema Perme, MIZŠ	Vsem hvala za tele prispevke prakse, poudarke, pomanjkljivosti, predloge in vaše načrte – dragoceni so. Upam, da jih bomo uspeli prepisati v jezik, ki ga razumejo odločevalci.
Maja Radinovič Hajdič, ZiSSS	Se strinjam z Bojanom, Olga. To enostavno ni res, lahko tudi dokažem z pripravljenimi gradivi za JS.
Monika Novšak, LU Krško	Simbiocen je omenila Nevenka Bogataj, če se ne motim.
Ema Perme, MIZŠ	Dušana Tvoj prispevek je prav poseben – hvala za osvetlitev vašega zornega kota. Velika hvala in čestitke.
Tanja Možina, ACS	Dušana je izpostavila nekaj zelo pomembnega. Pomen tiste vrste izobraževanja, ki ni samo izobraževanje za trg dela, to pa sodi večinoma v veliko področje neformalnega izobraževanja. Velik dosežek je, da smo končno vzpostavili javno mrežo in javno službo v javnih organizacijah za IO. Sedaj pa izobraževalna politika ne sme zapasti v to, da bi to, kar je javni interes na področju IO, zožila zgolj na to, kar je javna služba, kar so javno veljavni izobraževalni programi. Med covidom ugotavljamo upad vključenosti v neformalno izobraževanje, s sistemski ukrepi in strokovno podporo ga je potrebno zaustaviti in obrniti trend v pozitivnega.
Nevenka Bogataj	Da, Dušana, hvala. Učenje za celoto, za življenje. Sama še svoje delo želim razumeti kot konstitutivni del osebnosti in njeno kontekstualizacijo.
Erika Brenk, ACS	Objava na portalu Kam po znanje je prostovoljna. Izobraževalci odraslih vabljene, da predstavite svoja izobraževanja in usposabljanja za odrasle https://kampoznaje.si/zelim-objaviti-izobrazevanje .

Dragan Babuder, Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna	Pozdravljeni, vprašanje, ki je mogoče malo "off topic", pa vseeno. Na srednjih šolah imamo učitelji tri stebre, ki jih polnimo skozi šolsko leto (1. steber – pouk, 2. steber – vsem učiteljem enake aktivnosti, 3. steber – učitelju specifične aktivnosti, kot so krožki ipd.). Moje vprašanje je, če lahko ravnatelj izvajanje izobraževanja odraslih vključi v tretji steber? To pomeni, da učitelj, ki izvaja izobraževanje odraslih, ne dobi plačila za svoje delo, ampak se te ure "pretopijo" v ure 3. stebra. Mogoče kako drugo mnenje, izkušnja ... Hvala.
Nives Počkar, ŠC Ljubljana	Ravnatelj lahko 3. steber polni z vsebinami po lastni presoji.
Dare Stojan	Dr. Vinko Logaj: dokler v osnovne šole ne bomo uvedli obveznega predmeta računalništva v vse razrede (od 1. razreda dalje – seveda na primeren način) sploh ne moremo govoriti o uspešni osnovni šoli v RS. Poglejmo v večino drugih evropskih držav ... Sicer se pa zelo strinjam, da je posvet zelo koristen in da samo z povezovanjem vseh akterjev v RS lahko napredujemo pri naši uspešnosti.
Ida Srebotnik, ADS	Tečaj slovenskega jezika ni vse za integracijo.
Nataša Potočnik, ACS	Poleg tečaja jezika, s katerim spoznavamo in bolje razumemo tudi kulturo naroda, ne pozabimo na program Začetna integracija priseljencev. Je pa vedno prostor za iskanje novih, izboljšanih rešitev, zlasti v luči povečanega števila migrantov.
Bojan Hajdinjak, ZLUS	Bom zadnjič ponovil, ZIO je bil kompromis določenega trenutka. Nikoli nismo trdili da je optimalen, je pa korak naprej. Država je prvič sistemsko umestila IO. Premaknili smo se stopnico višje in kot je omenila Teja, lahko gradimo od tu naprej in ne od začetka. Dejstvo pa je, da smo LU prvič dobili vsaj nekaj stabilnosti in tega se ne sramujemo, celo več, mislim, da smo si to z delom zaslužili.
Olga Drofenik, Društvo DVIG	Teja, opozorilo na vlogo lokalnih skupnosti je ključno, z njimi bo potrebno posebej delati, da bodo z letnimi programi prevzele večjo vlogo pri razvoju IO.
Eva Mermolja, LU Ajdovščina	Ali pa da izvajalci povabimo naše ustanovitelje.
Nevenka Bogataj, ACS	V bodočih perspektivah velja vedno postaviti vprašanje – kaj točno je skupen/overall izziv/problem. Tudi problemi imajo hierarhijo in tisti, ki nas ne zadevajo neposredno, se jim ognemo. Od tod 30-letne zamude za nekatere probleme.
Marko Šiška, MIZŠ	Gradnja mostov na podlagi dobrih predlogov je prav v premostitvenem obdobju najbolj pomembna.
Ema Perme, MIZŠ	Prilagam povezavo na raziskovalno poročilo EESC: https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/adult-learning-0 ; povezavo na spletno stran konference in osnutek Deklaracije: https://conference-ale.eu/declaration/ Konferenca UNECSO, CONFINTEA VII, Adult Learning in Education: https://uil.unesco.org/adult-education/confintea/seventh-international-conference-adult-education-confintea-vii

Izobraževanje odraslih v Evropi do 2030

Jasmina Poličnik, MIZŠ

Nives Počkar, ŠC Ljubljana	Ga. Poličnik, prosim za podatek, kdo je sodeloval v delovni skupini, zanima me kako je bilo predstavljeno formalno izobraževanje.
----------------------------	---

Jasmina Poličnik	Delovna skupina je bila oblikovana iz predstavnikov MIZŠ ter ACS. Resolucijo smo na nacionalni ravni usklajevali tudi s pristojnimi resorji. Za pripravo in izvedbo Konference za izobraževanje odraslih pa smo vzpostavili programski odbor, kjer so poleg MIZŠ sodelovali predstavniki ACS, CMEPIUS in Brigita Kruder kot predstavnica strokovnega sveta. Vse ostale deležnike smo povabili na delavnico s slovenskimi deležniki kot tudi na samo konferenco (kjer se je pripravila tudi deklaracija).
------------------	--

Predstavitve študije Eurydice o izobraževanju in usposabljanju odraslih Saša Ambrožič Deleja, MIZŠ	
Tanja Vilič Klenovšek	V svetovanju v IO "outreach" prevajamo v "terensko delo". Več o tem v publikaciji: https://www.acs.si/digitalna-bralnica/terensko-delo-v-svetovanju-odraslim-v-izobrazevanju/
LPOIO	https://www.eurydice.si/
Vera Mlinar, ACS	Na ACS smo pripravili tudi smernice za izvajanje ugotavljanja in dokumentiranja kot javne službe https://www.acs.si/digitalna-bralnica/smernice-za-vodenje-postopkov-ugotavljanja-in-dokumentiranja-znanja-in-spretnosti-odraslih/